

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ № 587/2020 "ПРО ВІДЗНАЧЕННЯ ДЕРЖАВНИМИ НАГОРОДАМИ УКРАЇНИ ПРАЦІВНИКІВ ОДЕСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АКАДЕМІЇ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ"

За вагомий особистий внесок у розвиток національної освіти, плідну науково-педагогічну діяльність, підготовку висококваліфікованих фахівців та високий професіоналізм постановляю:

Нагородити орденом «За заслуги» III ступеня:

ВИРОВОГО Валерія Миколайовича — професора кафедри виробництва будівельних виробів та конструкцій

УРЕНЬОВА Валерія Павловича — директора архітектурно-художнього інституту

Нагородити орденом княгині Ольги III ступеня:

ЛЯШЕНКО Тетяну Василівну — професора кафедри інформаційних технологій та прикладної математики

ШИНКЕВИЧ Олену Святославівну — професора кафедри процесів та апаратів в технології будівельних матеріалів

Нагородити медаллю «За працю і звитягу»

БРАТИМ Марію Степанівну — виконавця робіт

КУЩАКА Стефана Йосифовича — старшого наукового співробітника науково-дослідної лабораторії

Присвоїти почесні звання:

«ЗАСЛУЖЕНИЙ ДІЯЧ НАУКИ І ТЕХНІКИ УКРАЇНИ»

КОВРОВУ Анатолію Володимировичу — ректорові, кандидату технічних наук, професорові

«ЗАСЛУЖЕНИЙ ХУДОЖНИК УКРАЇНИ»

САКАЛЮКУ Володимирі Миколайовичу — доцентіві кафедри образотворчого мистецтва.

Президент України **В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ**

28 грудня 2020 року
www.president.gov.ua

ПРИВІТАННЯ ДЕПАРТАМЕНТУ ОСВІТИ І НАУКИ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

Шановні викладачі та працівники Одеської державної академії будівництва та архітектури!

Дорогі студенти! Щиросердно вітаємо вас з визначною подією – 90-річчям від дня заснування Академії!

За цією цифрою – примноження славних здобутків, натхнення праця науково-педагогічних працівників, високі досягнення студентів та зростаючий авторитет випускників. Неоціненно є робота розуму та серця засновників, керівництва та всіх викладачів Академії. Висловлюємо глибоку повагу професорсько-викладацькому складу, який, безперечно, заслуговує на слова найвищої подяки за невтомну працю й щедрий талант передавати свої знання і безцінний практичний досвід молодому поколінню. Зичимо, щоб ваш професіоналізм, творчий та інтелектуальний досвід у справі підготовки висококваліфікованих фахівців будівельної галузі й надалі служили зміцненню освітнього потенціалу нашого регіону.

Цього святкового дня прийміть побажання міцного здоров'я, наснаги, творчих планів, задумів і невичерпної енергії у втіленні їх у життя! Академії – процвітання та розвитку, а всім, чиє життя так чи інакше переплелось з цим чудовим закладом вищої освіти, щастя, добра, любові та достатку!

Молодому поколінню студентства бажаємо досягти своєї мети, знайти гідне місце у житті, високими досягненнями підтримувати статус фахівців сучасного рівня, гідного звання випускників Одеської державної академії будівництва та архітектури, плідно працювати на благо розвитку Одещини та України!

16 грудня 2020 р.

НАГОРОДИ РАДИ РЕКТОРІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ОДЕСЬКОГО РЕГІОНУ З НАГОДИ 90-РІЧЧЯ НАШОЇ АКАДЕМІЇ

Голова Ради ректорів закладів вищої освіти Одеського регіону Сергій Миколайович Степаненко з нагоди 90-річчя Одеської державної академії будівництва та архітектури, за багаторічну бездоганну трудову та науково-технічну діяльність та підготовку будівельних кадрів для Одеського регіону нагородив наступних співробітників нашої Академії:

1. Нагрудним знаком «За внесок у розвиток вищої освіти»:
 - **ЕКСАРЬОВА** Володимира Анатолійовича, кандидата архі-

тектури, доцента кафедри містобудування;

2. Грамотою Ради ректорів ВНЗ Одеського регіону:

- **БОЛЮХ** Федору Захарівну, начальника планово-фінансового відділу;
- **ВЕТОХА** Олександра Михайловича, старшого викладача кафедри організації будівництва та охорони праці;
- **ВОЙЦЕНКО** Ольгу Вікторівну, старшого інспектора загального відділу, помічника проректорів з наукової та на-

вчально-педагогічної роботи;

- **ГЕРАСИМЕНКО** Олександра Анатолійовича, начальника спеціалізованого відділу забезпечення впровадження нових технологій енергоносіїв та трансферу технологій;
- **ІЗРАЄВСЬКУ** Вероніку Вікторівну, начальника загального відділу;
- **ЛАЗАРЕВУ** Діну Василівну, кандидата технічних наук, виконуючу обов'язки завідувача кафедри інформаційних технологій та прикладної математики.

КРАЩИХ ВІДЗНАЧЕНО ПОЧЕСНИМИ ГРАМОТАМИ АКАДЕМІЇ БУДІВНИЦТВА УКРАЇНИ

За вагомі особисті досягнення у професійній діяльності, забезпеченні реалізації державної політики у сфері освіти і науки, активну участь у підготовці фахівців, наукових, науково-педагогічних кадрів та вихованні підростаючого покоління, тривалу і бездоганну працю та з нагоди 90 річчя Одеської державної ака-

демії будівництва та архітектури, Почесною грамотою Академії будівництва України нагороджені:

- **МІШУТІН** Андрій Володимирович, доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри автомобільних доріг та аеродромів;
- **ЗАВОЛОКА** Михайло Васильович, кандидат технічних наук, професор, завідувач кафедри ви-

робництва будівельних виробів та конструкцій;

- **НОВСЬКИЙ** Олександр Васильович, кандидат технічних наук, доцент, професор кафедри основ і фундаментів;
- **МАРТИНОВ** Володимир Іванович, доктор технічних наук, доцент, професор кафедри виробництва будівельних виробів

та конструкцій;

- **БЕСПАЛОВА** Алла Вікторівна, кандидат технічних наук, доцент, завідувачка кафедри організації будівництва та охорони праці;
- **СОРОКА** Микола Миколайович, кандидат технічних наук, доцент, професор кафедри будівельної механіки.

ВИЗНАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ДОСЯГНЕНЬ ВИКЛАДАЧІВ-АРХІТЕКТОРІВ

За вагомі особисті досягнення у професійній діяльності, забезпеченні реалізації державної політики у сфері освіти і науки, активну участь у підготовці фахівців в галузі архітектури і містобудування, наукових, науково-педагогічних кадрів та вихованні підростаючого покоління, трива-

лу і бездоганну працю та з нагоди 90-річчя Одеської державної академії будівництва та архітектури Грамотами Одеської обласної організації Національної спілки архітекторів України нагороджені:

- **БІЛГОРОДСЬКА** Олена Євгенівна, кандидат педагогіч-

них наук, доцент кафедри рисунка, живопису та архітектурної графіки;

- **ЗАХАРЕВСЬКА** Наталія Станіславівна, старший викладач кафедри архітектури будівель та споруд;
- **КИСЕЛЬОВ** Володимир Миколайович, старший викладач

кафедри архітектури будівель та споруд;

- **МЕРЖІЄВСЬКА** Наталія Юріївна, кандидат архітектури, доцент кафедри архітектури будівель та споруд;
- **СНЯДОВСЬКИЙ** Юрій Олександрович, доцент кафедри архітектури будівель та споруд.

ВІДЗНАЧЕНІ ВИСОКОЮ НАГОРОДОЮ ОДАБА

За вагомі особисті досягнення у професійній діяльності, забезпеченні реалізації державної політики у сфері освіти і науки, активну участь у підготовці

фахівців, наукових, науково-педагогічних кадрів та вихованні підростаючого покоління, тривалу і бездоганну працю та з нагоди 90-річчя Одеської державної ака-

демії будівництва та архітектури нагороджені Відзнакою академії «За освітні та наукові досягнення» наступні працівники Академії:

- **ЗАЙЦЕВА** Ольга Юріївна,

доцент кафедри іноземних мов;

- **ЖИРОВ** Геннадій Федорович, завідувач кафедри фізвиховання та спорту.

ВИСОКІ НАГОРОДИ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ

За вагомі особисті досягнення у освітній та науковій діяльності, активну участь у житті громади міста Одеси,

тривалу і бездоганну працю і за заслуги перед Українською Православною церквою, з нагоди 90 річчя Одеської державної академії будівництва та архітектури Орденом Св. Миколая Чудотворця нагороджені:

- **КОВРОВ** Анатолій Володимирович, ректор ОДАБА, професор кафедри опору матеріалів;

- **СУХАНОВ** Володимир Геннадійович, директор будівельно-технологічного інституту, доктор технічних

наук, професор кафедри виробництва будівельних виробів та конструкцій;

- **ЧАБАНЕНКО** Петро Миколайович, кандидат технічних наук, професор кафедри міського будівництва та господарства;

- **НАХМУРОВ** Олександр Миколайович, кандидат технічних наук, професор кафедри геодезії та землеустрою;

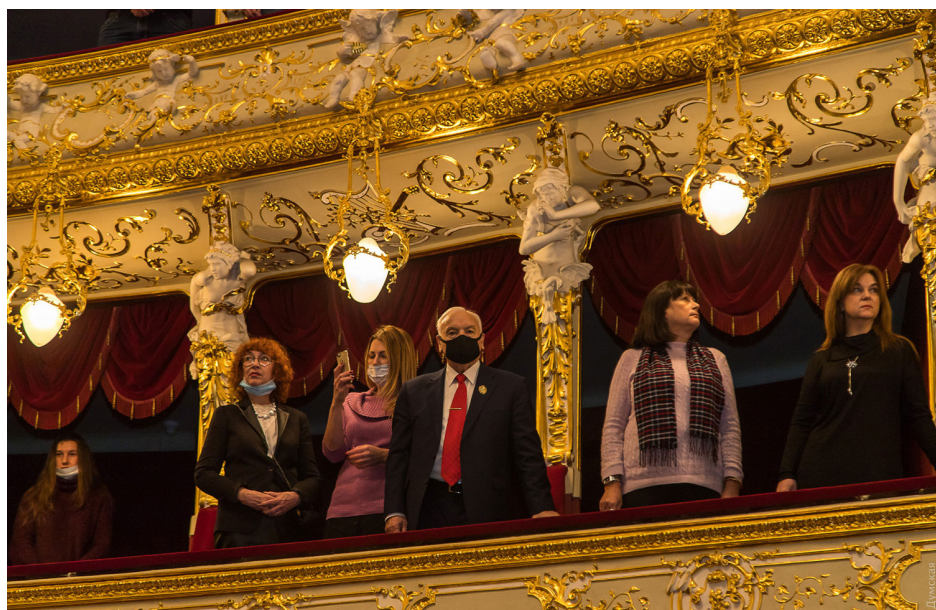
- **АНІСІМОВ** Костянтин Іванович, доцент кафедри гідротехнічного будівництва.

УРОЧИСТЕ СВЯТКУВАННЯ ЮВІЛЕЮ АКАДЕМІЇ В ОПЕРНОМУ ТЕАТРІ 16 ГРУДНЯ 2020

Урочисті хвилини Ювілею

Викладачі АХІ ОДАБА

Цей день увійде до історії

Голова Одеської облдержадміністрації С. Р. ГРИНЕВЕЦЬКИЙ

Привітання В. К. СИМОНЕНКА

Ректор Академії КОВРОВ А.В

Привітання від Української Православної церкви

Нагорода від Одеської міської ради

ХУДОЖНИК НИКОЛАЙ БОДАРЕВСКИЙ – ОДЕССИТ И ДРУГ СУРИКОВА (100 ЛЕТ ПАМЯТИ ВЫДАЮЩЕГОСЯ ХУДОЖНИКА)

Художник Николай Корнилиевич Бодаревский родился в Одессе 24 ноября (6 декабря) 1850 г. в дворянской семье. Он считал себя потомком знатного рода молдавских господарей Чегодар-Бодарескул. В своих воспоминаниях дочь Павла Михайловича Третьякова Вера Павловна Третьякова (Зилоти) (1866-1940), много лет спустя после знакомства с художником, отмечала, что считает Бодаревского наиболее красивым из всех людей, которых видела в своей жизни. Она утверждала, что его легко было представить в облике средневекового рыцаря в латах, словно он явился из какой-нибудь легенды. С 1869 по 1873 гг. Н. К. Бодаревский учился в Санкт-Петербургской Императорской Академии художеств. С. Н. Кондаков сообщает, что в 1871 г. в Академии Николай Бодаревский удостоился четырёх серебряных медалей (две малые и две большие). А в 1873 г. он получил две золотые медали за картину: «Давид играет на гуслях перед Саулом». Этот же автор пишет, что в 1875 г. Бодаревский получил звание классного художника 1 степени за программу «Апостол Павел объясняет догматы веры перед царем Агриппой». С 1880 г. художник принимает участие в выставках передвижников. В 1884 г. Н. К. Бодаревский официально становится полноправным членом Товарищества Передвижных художественных выставок. С 1894 г. он

Фотопортрет Н. К. БОДАРЕВСКОГО из журнала «Нива» 1913 г.

еще проявившим себя в разных жанрах: портретист, мастер жанровых картин и ню. Интересно отметить, что сестра Николая Бодаревского, Екатерина Корнилиевна Петрокино (урожденная Бодаревская) тоже была живописцем. Она, как и ранее её брат, окончила Одесскую рисовальную школу. Екатерина была замужем за Евстратием Михайловичем Петрокино – известным одесским предпринимателем, купцом, потомком греческого аристократического рода. С. А. Седых отмечает: «Самым известным изображением Евстратия Михайловича является портрет, написанный Н. К. Бодаревским, который выставлялся на 17-й выставке ТПХВ в 1889 г.». Репродукция этого

БОДАРЕВСКИЙ Н. К. «Апостол Павел объясняет догматы веры перед царем Агриппой» 1875 г.

– член Товарищества южнорусских художников (ТЮРХ). В 1908 г. мастер удостоился звания академика Императорской Академии художеств. В четвёртом томе Энциклопедического словаря Брокгауза и Ефрона, вышедшем в 1891 г. были опубликованы следующие сведения о художнике: «Бодаревский (Николай Корнилиевич) – классный художник 1-й ст. по исторической живописи, род. 1850 г., учился в Академии художеств (1869-73) в СПб., выставил в 1881 на академ. выставке картины «Представление Св. Николая» и «Перенесение мощей Св. Николая в Бар», а на выставках ежегодно экспонирует пейзажи и бытовые картины, всё более начинающие привлекать к себе внимание публики». Он был многогранным художником, блестя-

портрета была воспроизведена в иллюстрированном каталоге выставки, в котором он значился под номером 18. Местонахождение этого портрета в настоящее время неизвестно. Л. Г. Белоусова пишет: «Евстратий Михайлович Петрокино на протяжении 12 лет, с 1892 г. и до конца своей жизни входил в попечительский совет Одесского Коммерческого училища». Дочь известного художника Кириака Костанди, Любовь Кириаковна Костанди (Хршановская) (1897-1988) в своих воспоминаниях не обошла вниманием Н. К. Бодаревского и семью его сестры Е. К. Петрокино. Л. К. Костанди вспоминала: «Рядом с дачей Петрокино была дача художника Бодаревского, который был родственником Екатерины Корнеевны. Бодаревский писал пор-

теты богатых людей, любил выписывать шикарных дам» (по публикации Л. А. Ереминой).

В 1879 г. Василий Иванович Суриков (1848-1916), бывший однокурсник Бодаревского в Академии художеств, написал портрет Елены Корнилиевны Дерягиной, урожденной Бодаревской (1855-1906), сестры художника. Этот портрет был написан Суриковым почти одновременно с этюдами для картины «Утро стрелецкой казни». Е. К. Дерягина послужила натурой для написания тогда же двух этюдов жены чернородого стрельца в картине «Утро стрелецкой казни». Приведенные

БОДАРЕВСКИЙ Н. К. Портрет императрицы Александры Федоровны. 1907 г.

сведения могут свидетельствовать о том, что В. И. Суриков и Н. К. Бодаревский были не только однокурсниками, но и друзьями. Илья Ефимович Репин 1 февраля 1882 г. изобразил художника Бодаревского на своем рисунке, который хранится в собрании Государственной Третьяковской галереи под названием «В мастерской Репина. Рисовальный вечер». На нём изображены художники Н. Д. Кузнецов, Н. К. Бодаревский, И. С. Остроухов, В. И. Суриков, Н. С. Матвеев. Биографы Сурикова отмечают, что в апреле 1875 г. он (Суриков) приступает к программной работе на большую золотую медаль на тему: «Апостол Павел объясняет догматы веры в присутствии царя Агриппы, сестры его Береники и проконсула Феста». Всё это относится и к биографии однокурсника В. И. Сурикова, Н. К. Бодаревского. В наши дни, дипломная (программная) картина Н. К. Бодаревского «Апостол Павел объясняет догматы веры перед царем Агриппой» хранится в собрании Закарпатского художественного музея имени Иосифа Бокшая. Ни В. И. Суриков, ни его конкуренты 1875 г. – И. И. Творожников, Н. П. Загорский и Н. К. Бодаревский, не были удостоены золотых медалей и не получили, таким образом, права поездки за границу за счёт Академии художеств.

Произведения Н. К. Бодаревского хранятся в собраниях целого ряда музеев. В Государственном Эрмитаже представлено одно произведение

мастера – «Портрет императрицы Александры Федоровны» (1907 г. Холст, масло. 67х49,5 см.).

Портрет И. Терещенко, созданный Бодаревским в 1891 г., находится в собрании Луганского областного художественного музея. Произведения художника хранятся также в Государственной Третьяковской галерее, Омском областном музее изобразительных искусств имени М. А. Врубеля, Государственном художественном музее Алтайского края, Мемориальной квартире Андрея Белого (г. Москва) и др. В Одесском литературном музее хранится «Портрет молодой женщины» (1909 г. (?)). Холст, масло. 66 х 44 см.), работы Н. К. Бодаревского. Портрет был закуплен музеем у О. Б. Менайловой-Бамской (Одесса) в 1982 г. Сведения об этом портрете были опубликованы в статье А. Л. Яворской. В каталоге собрания Одесского художественного музея значились два живописных произведения Н. К. Бодаревского: 1. Портрет Екатерины Корнилиевны Петрокино (1852-1930), сестры художника. 1896 г. Холст, масло. 75 х 55 см. Поступил из Одесского музейного фонда в 1939 г. Ранее находился в собрании Е. М. Петрокино (Одесса); 2. Дама с собакой. Холст, масло. 122х77,8 см. Обе названные картины в 1990 г. были представлены на выставке «Образ женщины в произведениях дореволюционных и советских художников», которая проходила в Сочинском художественном музее. 30 ноября 2013 г. в Одесском художественном музее состоялась выставка одной картины – «Дама с собакой» Н. К. Бодаревского. Длительная выставка всего лишь один день. С лекцией «История атрибуции» перед собравшимися выступил руководитель проекта «Дом Кузнецовых» (впоследствии – заместитель директора по научной работе Одесского художественного музея) Сергей Александрович Седых. Как автору атрибуции этого произведения, ему в 2013 г. удалось восстановить интереснейшую историю создания картины. С. А. Седых аргументированно доказал, что на картине изображена Елена Корнилиевна Дерягина (урожденная Бодаревская – сестра художника) и установил время и место создания этого произведения в 1879 году. Следует отметить, что одесский исследователь истории искусства Сергей Александрович Седых внёс весомый вклад в изучение творческой биографии мастера. Особого внимания заслуживает его глубоко-аргументированная и богато-иллюстрированная научная статья «К истории картины Н. К. Бодаревского «Дама с собакой», опубликованная в первом выпуске научного сборника «Одеський художній вісник» (2019 г.). С. А. Седых – создатель этого научного издания.

В XXI веке произведения художника Н. К. Бодаревского были представлены и продавались на аукцио-

нах мира. Так, например, в 2008 году картина «Украинская девочка, пасущая гусей» была продана за сумму, эквивалентную \$ 274 703. На аукционе CHRISTIE'S в Лондоне 28 ноября 2011 г., картина Н. К. Бодаревского «В лесной чаще» (Холст, масло. 54,5х38,4 см), была продана за 97 250 фунтов стерлингов (эквивалент \$ 150 543). В марте 2008 г. в Стокгольме (Швеция), на аукционе была представлена картина Н. К. Бодаревского «Девочка, читающая книгу» (Холст, масло. 162х76 см).

Одним из важнейших творческих свершений в жизни художника Бодаревского является создание серии портретов великих композиторов для Большого зала Московской консерватории. Следует отметить, что здание Московской консерватории было построено на месте, где ранее находился дом князя М. С. Воронцова (на Никитской улице). Участок и старый дом достался Воронцову в наследство от его тётки Е. Р. Дашковой в 1810 г. В 1812 г., во время грандиозного Московского пожара, дом сгорел. На его месте был отстроен новый дом М. С. Воронцова. В 1877 г. здание было куплено Московским отделением Русского музыкального общества для размещения в нём консерватории. В дальнейшем, в связи с ростом количества учащихся, возникла необходимость в большем здании. 27 ноября 1893 г. было принято решение о возведении нового здания консерватории по проекту академика архитектуры В. П. Загорского на месте дома князя Воронцова. Разбирать старое здание начали в 1894 г., а 27 июня 1895 г. была осуществлена торжественная закладка нового здания. В 1898 г. в консерватории начались первые занятия в новых классах. Но работы по устройству и отделке Большого зала были завершены только к 1901 г. Торжественное открытие Большого зала консерватории состоялось 7 апреля 1901 г. Руководителем комиссии по строительству нового здания консерватории был В. И. Сафонов (1852-1918) – пятый директор (ректор) Московской консерватории – знаменитый дирижер, пианист, педагог и общественный деятель. Он возглавлял консерваторию с 1889 по 1906 гг., был одним из лучших преподавателей фортепиано и талантливым администратором. Портрет маэстро В. И. Сафонова, созданный Н. К. Бодаревским – одно из лучших произведений мастера. Проявив незаурядное мастерство портретиста, мог ли Бодаревский тогда предположить, что получит впоследствии грандиозный заказ на создание галереи портретов великих композиторов для нового Большого зала Московской консерватории? Большой зал консерватории был украшен четырнадцатью портретами великих композиторов: Иоганна Себастьяна Баха, Георга Фридриха Генделя, Йозефа Гайдна, Вольфганга Амадея Моцарта, Людвиг ван Бетховена, Франца Шуберта, Роберта Шумана, Феликса Мендельсона, Рихарда

Вагнера, Кристофа Виллибальда Глюка, Михаила Ивановича Глинки, Антона Григорьевича Рубинштейна, Петра Ильича Чайковского и Александра Порфирьевича Бородина. Вопрос о последовательности в размещении портретов в зале был рассмотрен и обсужден на особом заседании Строительной комиссии (председателем которой был В. И. Сафонов) при участии компетентных лиц из музыкаль-

БОДАРЕВСКИЙ Н. К.
Портрет Е. К. Дерягиной,
сестры художника

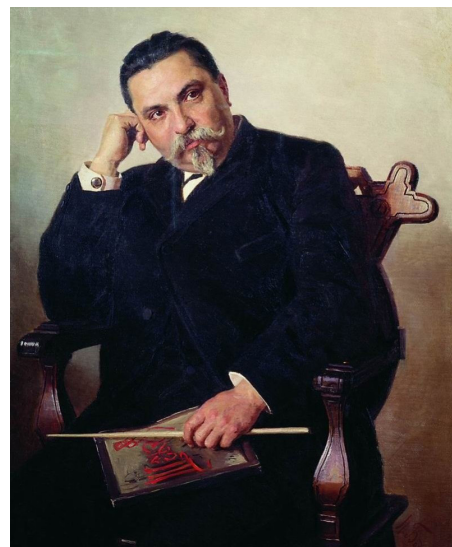
ного мира. В 1953 г. из своих мест в Большом зале были демонтированы созданные Бодаревским портреты Глюка, Генделя, Мендельсона и Гайдна. На их место поместили новые портреты композиторов Н. А. Римского-Корсакова, М. П. Мусоргского, А. С. Драгомыжского и Ф. Шопена. По некоторым сведениям, в конце 1990-х годов в Московской консерватории нашлись портреты Мендельсона и Гайдна работы Бодаревского. Неизвестно, куда пропали демонтированные более 60 лет назад портреты Глюка и Генделя.

В 1883-1907 гг. в Петербурге был возведен и декорирован Собор Воскресения Христова на Крови. Этот мемориальный храм был сооружен на том месте, где, в результате террористического акта 1 (13) марта 1881 г., был смертельно ранен император Александр II. Автор проекта Собора – академик Академии художеств, архитектор А. А. Парланд. Художник Н. К. Бодаревский создал эскизы и живописные оригиналы, по которым в мозаичной мастерской В. А. Фролова были созданы 16 мозаичных картин для художественного убранства Собора: «Христос перед Пилатом», «Предательство Иуды», «Господь Эммануил», «Св. Николай Чудотворец», «Св. Владимир», «Св. Мария Магдалина», «Богородица с двумя ангелами», «Св. Царица Александра», «Св. Архидьякон Стефан», «Архидьякон Лаврентий», изображения четырех ангелов и двух серафимов. Другие мозаики, украсившие собор, были созданы по оригиналам выдающихся художников: В. М. Васнецова, А. П. Рябушкина, М. В. Нестерова, Н. Н. Харламова и других.

В 2007 г. В. А. Абрамов опубликовал письма П. А. Нилуса Е. И. Буковецкому 1908 – 1917 гг. В переписке двух художников сохранились и воспоминания о старшем коллеге – Н. К. Бодаревском. Так, например, в письме от 10 февраля 1917 г. из

Петрограда, П. А. Нилус пишет Е. И. Буковецкому, поясняя отношение других художников к своим произведениям: «Впрочем, старики – ни звука, исключая Бодаревского, который очень одобряет... мои картины...». В письме из Петрограда от 14 февраля 1917 г. Нилус вновь пишет Буковецкому: «Бодаревский имеет здесь успех несомненный, много заказов и вот уже от 4 лиц я слышу о том, как он хорошо пишет кружева и платье».

В Одессе ежегодно проходили выставки Товарищества Передвижных художественных выставок и выставки Товарищества южнорусских художников. Вполне естественно, что Бодаревский, будучи членом этих творческих союзов, с удовольствием принимал участие в этих выставках в своём родном городе. У него был собственный дом-дача на 16-й станции Большого Фонтана. Основываясь на сохранившихся каталогах, можно утверждать, что в разные годы он участвовал в следующих выставках, проходивших в Одессе, в Городском музее Общества изящных искусств: XII периодическая выставка ТЮРХ (29 сентября – 28 октября 1901 г.), XIII периодическая выставка ТЮРХ (26 сентября – 28 октября 1902 г.), XV периодическая выставка ТЮРХ (1 октября – 31 октября 1904 г.), XXXII передвижная выставка Товарищества передвижных художественных выставок (18 ноября – 6 декабря 1904 г.), XVI периодическая выставка ТЮРХ (1 ок-

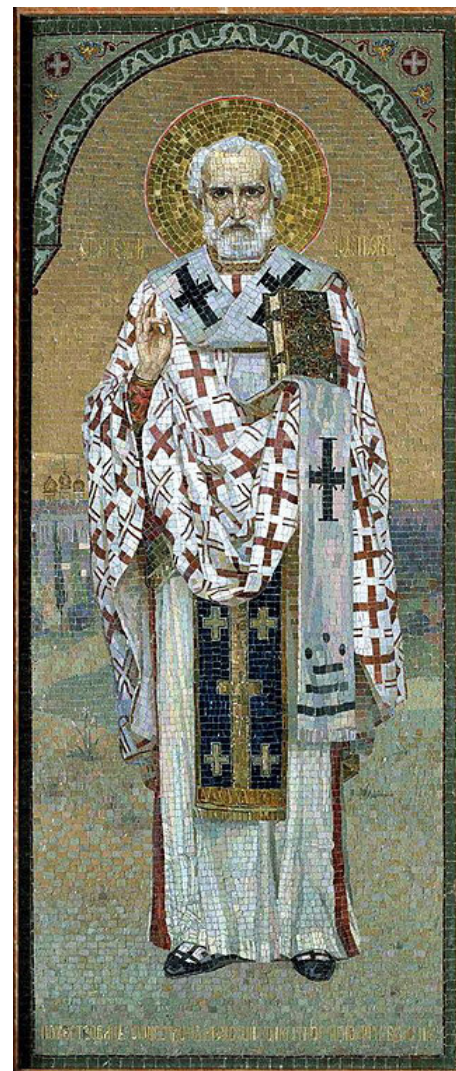

Бодаревский Н. К. Портрет маэстро
Василия Сафонова. 1883 г.

тября – 6 ноября 1905 г.), XVII периодическая выставка ТЮРХ (1 октября – 5 ноября 1906 г.), XVIII периодическая выставка ТЮРХ (1 октября – 4 ноября 1907 г.), XX периодическая выставка ТЮРХ (1 октября – 15 ноября 1909 г.), XXI периодическая выставка ТЮРХ (1 октября – 6 ноября 1910 г.), XXII периодическая выставка ТЮРХ (1 октября – 14 ноября 1911 г.), XXIII периодическая выставка ТЮРХ (1 октября – 14 ноября 1912 г.) XXVII периодическая выставка ТЮРХ (1 октября – 14 ноября 1917 г.).

Среди участников этих выставок имена известных художников: В. В. Кандинского, К. К. Костанди, Е. К. Петрокино (сестры Н. К. Бодаревского), Л. О. Пастернака, Б. В. Эдуардса, Е. Е. Лансере, И. И. Бродского, А. А. Шовкуненко.

С 23 августа 1919 г. по 8 февраля 1920 г. Одесса находилась под властью армии Деникина. Именно к

Св. Николай (Мозаика Собора
Воскресения Христова
на Крови с СПб.)

этому периоду относятся следующие сведения о выставочной деятельности художника. Удалось установить, что на XXIX Выставке картин Товарищества Южнорусских художников, проходившей в Одессе с 1 октября по 11 ноября 1919 г. в залах Городского музея изящных искусств, в числе 337 произведений участников выставки, были представлены 8 картин Н. К. Бодаревского. Об этом свидетельствует каталог выставки. Из названия одной из картин («Место, где я был ранен налетчиками»), можно сделать вывод о том, что в смутное время гражданской войны, последовавшей за революцией 1917 г., в жизни художника произошло трагическое событие, когда он подвергся нападению преступников и был ранен. Умер он в родном городе – Одессе (в котором с 8 февраля 1920 г. вновь установилась советская власть), в страшном и голодном христианском кладбище.

Художник Николай Корнильевич Бодаревский – большой мастер, имя которого известно в мире специалистам, а также узкому кругу любителей искусства и коллекционеров. В то же время, его вполне можно назвать «забытым художником». Учитывая тематическую направленность творчества Н. К. Бодаревского (картины религиозного содержания, портреты представителей аристократии, императорской семьи) и дворянское происхождение самого мастера, в советский период его художественное наследие замалчивалось. Сегодня можно сказать о том, что Н. К. Бодаревский был выдающимся художником, внесшим значительный вклад в сокровищницу мирового искусства.

Юрий ПИСЬМАК,
искусствовед

ЮВІЛЕЙ ВИДАТНОГО СКУЛЬПТОРА

ТОКАРЕВ О.П. пам'ятник Вірі Холодній

Початок другого місяця цього року ознаменований важливою датою в мистецькому житті нашого міста.

3 лютого 2021 р. виповнилося 70 років від Дня народження видатного скульптора, Народного художника України Олександра Петровича Токарева.

Вищу художню освіту він здобув в Ленінградському інституті живопису, скульптури і архітектури ім. І. Рєпіна Академії мистецтв СРСР, який закінчив у 1977 році. Вчителем його в Академії був легендарний М. Анікушин. Скульптор О. П. Токарев прикрасив Одесу багатьма чудовими витворами мистецтва. Він – автор низки пам'ятників, в різні роки встановлених в Одесі, серед яких: пам'ятник козацькому отаману А. Головатому (1999), О. С. Пушкіну (1999), Л. Утьосову (2000), С. Уточкіну (2001), Вірі Холодній (2003), Дружині моряка (2002) та інших. Він також успішно працює у жанрах портрету і камерної скульптури, активно бере участь у виставковій діяльності. Незадовго до Ювілею майстра вийшов друком альбом його творів – найкращий подарунок для усіх поціновувачів творчості видатного українського скульптора Олександра Токарева.

Вельмишановний
Олександр Петровичу!

ТОКАРЕВ О.П. Пам'ятник Дружині моряка.
Поштова марка (Україна)

Щиро вітаємо Вас з Ювілейним Днем народження! Бажаємо Вам міцного здоров'я, щастя, натхнення і наснаги, нових творчих злетів і величних звершень, які увійдуть до скарбниці вітчизняної і світової культури!

Юрій ПИСЬМАК,
мистецтвознавець,
редакція газети
«Кадри – будовам»

ВІТАЄМО З ЮВІЛЕЄМ!

Восьмого лютого виповнилося 70 років від дня народження Василя Михайловича МИТИНСЬКОГО, завідувача кафедри основ і фундаментів ОДАБА, кандидата технічних наук, доцента.

Василь Михайлович Митинський народився 8 лютого 1951 року, с. Н-Збо-ришів, Волинської області. Закінчив Кременецький лісотехнічний технікум в 1970 р. за фахом «Устаткування лісо-заготівельних підприємств», Одеський інженерно-будівельний інститут в 1975 р за фахом: «Промислове та цивільне будівництво». В 1975-1978 рр. навчався в аспірантурі. Тема дисертації «Робота саморозкриваючих при зануренні козлових паль в умовах дії горизонтального і висмикуючого навантаження» спеціальність 05.23.02 «Основи і фундаменти» (1988 р.). Кандидат технічних наук (1988 р.).

З 1990 р. обіймав посаду доцента кафедри основ і фундаментів, з 2015 року - завідувач кафедри.

Є керівником науково-дослідної лабораторії геотехнічного моніторингу інституту геотехніки ім. В. Н. Голубкова. Дійсний член Академії будівництва України (з 2002 р.), керівник Одеського осередка Українського співтовариства з механіки ґрунтів та фундаментобудування.

Василь Михайлович Митинський – автор 155 опублікованих наукових і

навчально-методичних робіт, у тому числі, монографії і двох навчальних посібників. Крім того, він отримав 1 патент України.

Область наукових інтересів В. М. Митинського: геотехнічний моніторинг будівництва в стислих існуючій забудовою та складних інженерно-геологічних умовах (у тому числі на зсувонебезпечних та підроблених територіях); підсилення ґрунтів основи фундаментів; забезпечення стійкості стін глибоких котлованів, використання вапняків як основи пальових фундаментів; підсилення фундаментів при реконструкції будівель; дослідження сумісної роботи паль з ґрунтами основи.

Розроблено нові конструктивно-технологічні рішення по надійному посиленню ґрунтів основ будинків і споруд на будівельних майданчиках, що характеризуються наявністю підроблених територій («катакомб»). Легкодоступні порожнини заповнюються піском, а для забезпечення однорідності деформативності ґрунтової основи проводиться нагнітання ґрунтоцементного розчину, основою якого є відходи ґрунтів при риті котлованів. Таке рішення впроваджено при будівництві житлових комплексів в м. Одеса за адресами: вул. Михайлівська, 8, вул. Генуезька, проспект Гагаріна, 19, проспект Гагаріна, 9, вул. Канатна, 122 та ін.

Спільно з фахівцями з Італії розроблені і впроваджуються в будівництво дво-, трьохрівневих підземних паркінгів в умовах високого рівня підземних вод (нижче рівня природного розташування на 6...8м) конструктивно-технологічні рішення по гідроізоляції з використанням ґрунтоцементних паль.

При проектуванні і будівництві зокрема торгово-розважального комплексу, вул. Катерининська, житлові комплекси: вул. Успенська («Жозефіна і Наполеон»), вул. Єврейська, 3, вул. Генуезька, впроваджені конструктивні рішення і забезпечено геотехнічний моніторинг влаштування глибоких котлованів (до 12

м) в умовах існуючої забудови з гарантуванням не погіршення технічного стану прилеглих будинків.

Під керівництвом і за безпосередньою участю В. М. Митинського, щорічно виконуються госпдоговірні роботи на суму понад 500 000 грн. Ведеться співпраця з низкою будівельних фірм, зокрема: КП «Будова», ТОВ «Стікон», ТОВ «ПАНБУД» та ін. Виконуються дослідження сумісної роботи паль і пальових фундаментів.

За свою бездоганну науково-технічну, педагогічну і керівну діяльність В. М. Митинський відзначений низкою нагород і заохочень, серед яких Почесна Грамота Одеської обласної державної адміністрації і Почесна Грамота виконкому Одеської міської ради.

**Шановний
Василі Михайловичу!**

Щиро вітаємо Вас з Ювілейним Днем народження! Бажаємо Вам і Вашим близьким усього найкращого: міцного здоров'я, щастя, добробуту, нових видатних досягнень у науковій, педагогічній діяльності, величних звершень на благо рідної Alma Mater і України!

**Ректорат,
Профспілковий
комітет співробітників,
Редакція газети
«Кадри – будовам»**

ВИПУСКНИК ОДАБА ПОТРАПИВ ДО СПИСКУ НАЙКРАЩИХ ЦИФРОВИХ МИТЦІВ СВІТУ

Степан РЯБЧЕНКО.
Світлина з журналу
VOGUE.UA (01.09.2017 р.)

Українець Степан Рябченко став одним з 15 найкращих митців-новаторів у сфері цифрового мистецтва. Відповідний рейтинг представила онлайн-платформа Electric Artefacts. Рябченко – провідний український медіа-художник. Він працює над концептуальною архітектурою, скульптурою та світловими інсталяціями, - зазначили у Electric Artefacts. Рябченку 33 роки. Він народився в Одесі у родині художників, там же працює і живе. Навчався (здобув вищу освіту, прим. Ю. П.) в Одеській державній академії будівництва та архітектури. У 2015 році одесит потрапив до престижного рейтингу «30 до 30» за версією журналу Forbes. Був лауреатом та переможцем кількох престижних міжнародних конкурсів. Зауважимо, що нерухомі та анімовані твори С. Рябченка зображають позаземні пейзажі. На них – уявні рослини та тварини... «Його серія «Електричні артефакти» показують потойбічні споруди, які блукають світом спокійних океанів та туманного фіолетового неба», - наголосили в Electric Artefacts.

Ірина БУРТИК

Степан РЯБЧЕНКО. «Смерть Актеона». 2009 р.

**Джерело:
<https://innovation.24tv.ua/uki>
(08.01.2021 р.)**

Від редакції додаємо: Рябченко Степан Васильович закінчив ОДАБА у 2010 році. Ще до одержання диплому архітектора, він (син члена Національної спілки художників України Василя Сергійовича Рябченка), студент, був прийнятий

до лав Національної спілки художників України, що стало маленькою сенсацією в рідному Інституті. Тетяна Румілець повідомила, що «Його (С. Рябченка) дипломний проєкт висить на шостому поверсі будівлі Архітектурно-художнього інституту в одній з аудиторій».

СТУДЕНТСЬКА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ «ВИДАТНІ ВЧЕНІ ОДЕСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АКАДЕМІЇ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ! ЮВІЛЯРИ 2020 РОКУ»

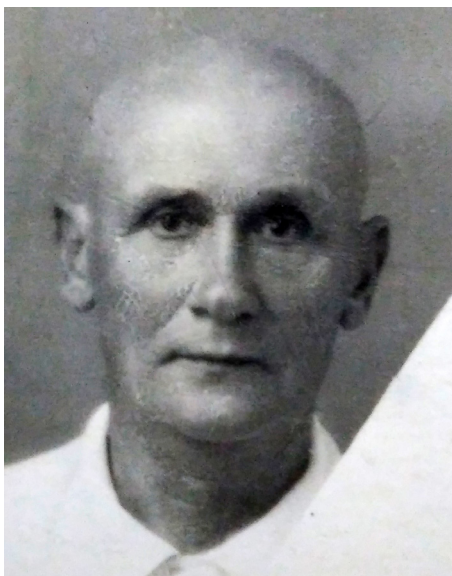
Одеська державна академія будівництва та архітектури відома славетними іменами вчених, визначеними не тільки на всеукраїнському, але й на міжнародному рівні. 17 грудня 2020 року відбулась студентська он-лайн наукова конференція «Видатні вчені Одеської державної академії будівництва та архітектури - ювіляри 2020 року». Студенти Навчально-наукового інституту Бізнесу та інформаційних технологій Деркач Вікторія, Длінна Вікторія, Ейсмонт Діана, Манітенко Ірина, Небога Марія та Стоянова Світлана під керівництвом кандидата історичних наук, доцента кафедри Українознавства Ганни Ігорівни Макушиної підготували цікаві та ґрунтовні доповіді, користуючись фондами музею та архіву Академії. Виступи студентів на конференції були присвячені В. В. Арістовському, М. Л. Буришкіну, М. К. Гараканідзе, М. В. Замечеку, П. Ф. Рябушину, Г. Ф. Чумаченку. Розглянемо основні досягнення згаданих вчених.

М.В. ЗАМЕЧЕК

140 років тому народився талановитий архітектор та педагог Мойсей Вікторович Замечек. Випускник Санкт-Петербурзької академії мистецтв, він був першим завідувачем кафедри Архітектури Одеського інституту інженерів цивільного та комунального будівництва (нині – ОДАБА), член-кореспондентом Академії архітектури УРСР, який займався питаннями вивчення охорони архітектурної спадщини Одеси та Північного Причорномор'я. В процесі її вивчення він створив низку робіт, присвячених діяльності архітекторів Ф. Боффо, Г. Торічеллі, А. Мельникова, О. Монферрана, Ф. Моранді, Ж. Тома де Тона.

Нащадки пам'ятають видатного архітектора. В музеї Одеської державної академії будівництва та архітектури розміщена ґрунтовна експозиція, присвячена його архітектурній спадщині. На будинку, де мешкав Мойсей Вікторович протягом 1918-1958 рр., на розі вулиць Дері-

П. Ф. РЯБУШИН

басівської та Рішельєвської, встановлено меморіальну дошку. В США знаходиться живописний портрет М. В. Замечека, написаний художником Б. Анісфельдом у 1915-1916 рр. в Санкт-Петербурзі.

135 років тому народився Павло Федорович Рябушин, завідувач кафедри Архітектури та кафедри Нарисної геометрії та графіки. В Одеському інституті інженерів цивільного та комунального будівництва Павло Федорович працював з 1930 р. Брав участь у наукових роботах з наступних тем: «Аудиторний фонд» (завдання Міністерства вищої та середньої спеціальної освіти УРСР), «Перспективний розвиток ОІБІ за період 1970-1980 рр.», «Методичні вказівки з виконання трьох курсових проектів для студентів заочного факультету ПЦБ».

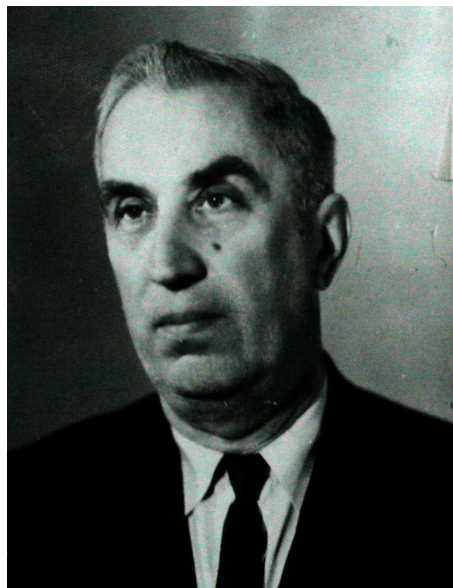

В. В. АРИСТОВСЬКИЙ

У 2020 р. 120 років виповнилося від дня народження доктора технічних наук, професора Арістовського Валеріана Валеріановича. В Одеському гідротехнічному інституті (нині – ОДАБА) він працював всього з 1951 до 1955 рр. Проте за цей термін вчений захистив докторську дисертацію, отримав диплом доктора технічних наук та вчене звання професора. У 1952 р. перебував у складі комісії з визначення готовності Первомайської гідроелектростанції до здачі в

промислову експлуатацію.

У 2020 році виповнилося 115 років від дня народження доктора технічних наук, професора, декана Загальнотехнічного факультету Одеського інженерно-будівельного інституту Григорія Федоровича Чумаченка. На початку своєї кар'єри в Одеському інженерно-будівельному інституті, у 1949 р. завідував кафедрою Сільсь-

Г. Ф. ЧУМАЧЕНКО

когосподарських будівель та споруд. Згодом став завідувачем кафедри Електротехніки та працював тут більше 15 років, у 1951-1969 рр.

В 1952 р. організував кафедру Загальної електротехніки і брав участь в організації діяльності лабораторії загальної електротехніки та автоматики.

Організаторські здібності вплинули на подальшу кар'єру Григорія Федоровича і протягом 1964-1965 рр. він працює деканом Загальнотехнічного факультету Одеського інженерно-будівельного інституту. Проте займав цю посаду недовго і покинув у зв'язку з призначенням керівником обладнання аудиторій для навчання програмування та створення звукоконсультаційного кабінету з сучасними засобами навчання. Григорій Федорович Чумаченко мав низку нагород: медалі «За оборону Одеси», «За доблесну працю в часи Великої Вітчизняної війни 1941-1945 рр.», «Двадцять років перемоги у Великій Вітчизняній війні», «За сумлінну працю».

110 років тому народився Михайло Касьянович Гараканідзе, доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри Архітектури та містобудування, експерт ООН з житлово-громадського будівництва, член містобудівної ради міста Одеси, Президії Одеського відділення Спілки архітекторів. З 1949 р. за кілька років провів 9 експедицій в Грузії, в результаті яких зібрав та систематизував 7000 термінів з народної архітектури і будівництва. В Одеському інженерно-будівельному інституті почав працювати з 1970 р. на посаді професора кафедри Архітектури. Активно працював у Галу-

зевій науково-дослідній лабораторії експериментального проектування житлових та громадських будівель. В цей період займався проблемами

М. К. ГАРАКАНІДЗЕ

проектування будівель туристичного призначення, зокрема, студентських оздоровчих таборів. Михайло Касьянович мав широке коло наукових інтересів: грузинське дерев'яне зодчество, народна творчість в архітектурі, промислова архітектура, особливості житлового сучасного будівництва на Кавказі, проблеми інсоляції, особливості проектування планетаріїв та масових обсерваторій. М. К. Гараканідзе є автором більше 160 наукових праць та 50 реалізованих проектів.

Михайло Касьянович мав наукові зв'язки на міжнародному рівні: співпрацював з Науково-дослідним інститутом Софії з курортного будівництва, брав участь у спільній розробці планетаріїв та обсерваторій з підприємством «Карл Цейс» в Йєні, з Вищим інженерно-будівельним інститутом Софії з культурного будівництва.

М. К. Гараканідзе мав низку державних нагород: медалі «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною», «За трудову доблесть», Грамоту Президії Верховної ради СРСР, почесне звання "Заслужений діяч мистецтв Грузинської РСР".

М. Л. БУРИШКІН

У 1995 р. перестало битися серце Михайла Леонідовича Буришкіна. А у 2020 р. йому б виповнилося 80 років.

Доктор технічних наук, член-кореспондент Інженерної академії України, один із авторів створення міцного обчислювального комплексу «ПАРСЕК».

З 1968 р. Михайло Леонідович керував великим об'ємом науково-дослідних робіт, завершив три держбюджетні теми, пов'язані з вивченням симетричних та регулярних систем, брав участь у розробці госпдоговірної тематики лабораторії сейсмостійкості на кафедрі Залізобетонних та кам'яних конструкцій. Брав активну участь у Республіканській цільовій

комплексній науково-технічній програмі УРСР «Матеріалоемність».

В Одеському інженерно-будівельному інституті працював з 1967 р. і до кінця життя, розпочавши кар'єру з посади викладача кафедри Теоретичної механіки. Вчений співпрацював та проводив спільні дослідження з Лабораторією математичної фізики Фізико-технічного інституту РАН, кафедрами теорії пружності Санкт-Петербурзького університету та Технічного університету, із сектором проектування та автоматизації Головного інституту УкрНДІпроект-

стальконструкції (Київ).

В середині 70-х рр. М. Л. Буришкін сумісно з вченими інституту УкрНДІпроектстальконструкція (Київ) розробив потужний обчислювальний комплекс програм «ПАРСЕК», орієнтований на проведення статичних та динамічних розрахунків симетричних просторових конструкцій, який отримав широке розповсюдження в Україні та інших країнах СНД.

У 1991 р. дослідник став одним з ініціаторів створення Одеського відділення Інженерної академії України, у 1992 р. організував і провів X Все-

союзну школу-семинар з методів кінцевих елементів. М. Л. Буришкін був членом Координаційної науково-технічної ради при Одеській облдержадміністрації.

Отже, 2020 рік став ювілейним для вчених Одеської державної академії будівництва та архітектури, які зробили внесок в розвиток вишу, а їх наукові досягнення відомі як в Україні, так і за її межами.

Г. І. МАКУШИНА,
доцент кафедри
Українознавства,
к. і. н.

**26 грудня 2020 р.
на 76 році життя
померла провідний
інженер цивільного
захисту відділу охорони
праці Одеської державної
академії будівництва та
архітектури**

**ШЕВЧЕНКО ЛІЛІЯ
ЄФРЕМІВНА**

Народилася 24 серпня 1945 року в Одесі.

В 1967 році закінчила вечірнє відділення медучилища та поступила у інститут ОТІ на економічний факультет.

Лілія Єфремівна прийшла працювати в Одеський інженерно-будівельний інститут у 1968 році. Всі ці роки, а саме 52, вона займала безліч посад, але на усіх

це була сумлінна, самовіддана та безкомпромісна праця. Ця активна, доброзичлива та мудра жінка завжди знаходила потрібні слова та вихід із, здавалося б, найскрутніших ситуацій.

Лілія Єфремівна в силу своєї посади, досвіду і людських якостей, спілкувалася зі співробітниками всіх підрозділів Академії. Користуючись загальною повагою, вона залишалась привітною, скромною жінкою, висококваліфікованим співробітником, надійним другом. Такою вона залишиться в нашій пам'яті назавжди.

Колектив Одеської державної академії будівництва та архітектури висловлює щире співчуття рідним та близьким.

«ВЕЧЕРНЯЯ ОДЕССА» О ЮБИЛЕЕ НАШЕЙ АКАДЕМИИ

Важным событием в череде праздничных мероприятий, посвященных 90-летию нашей Академии, стал выход в свет выпуска газеты «Вечерняя Одесса» (№ 136 (10983) 15 декабря 2020 г.), почти полностью посвященного нашему Юбилею. На первой полосе авторитетного регионального общественно-политического издания ректор ОГАСА профессор А. В. Ковров рассказывает читателям о своем видении прошлого и настоящего возглавляемого им высшего учебного заведения – главной кузницы кадров для строительной отрасли на Юге Украины. Анатолий Владимирович отметил: «Юбилей Академии – приятное и в то же время ответственное событие, которое требует внимательного переосмысления пройденного пути, ретроспективного и перспективного взглядов на её историю и современность. Зна-

менательную дату наш коллектив встречает с гордостью за уникальную своими событиями, победами и, конечно, личностями историю». В рубрике «От первого лица» опубликована статья-поздравление «Пожелание родному вузу» Председателя Наблюдательного совета ОГАСА, Героя Украины, доктора экономических наук, профессора, члена-корреспондента НАН Украины, Почетного гражданина города Одессы В. К. Симоненко. Валентин Константинович пишет: «Мне очень приятно, что Одесская государственная академия строительства и архитектуры сохранила все лучшее, что было в истории высшего учебного заведения. Вдвойне отраднее, что ОГАСА оказалась подготовленной к рыночным отношениям лучше, чем большинство украинских вузов, демонстрируя умение оперативно учитывать вызовы времени

и постоянно меняющиеся требования окружающей жизни, а также понимание роли образования и науки в современном мире». Весь разворот газеты (страницы 2-3) близкий к формату А-1 объединен общим заглавием: «ОДЕССКАЯ ГОСУДАРСТВЕННАЯ АКАДЕМИЯ СТРОИТЕЛЬСТВА И АРХИТЕКТУРЫ – ЭТАПЫ БОЛЬШОГО ПУТИ». На странице 2 напечатаны статьи о нашей истории советского времени (1930-1991 гг.), а на странице 3 – «Период деятельности Академии с 1991-го по 2020 год». Экземпляры этой газеты на долгие годы сохранят в своих архивах наши сотрудники. Как ценный памятный сувенир получили мы экземпляр этой газеты 16 декабря 2020 г. в кулуарах Одесского национального академического театра оперы и балета в памятный день торжественного юбилейного собрания. Тираж газеты «Вечер-

няя Одесса» в декабре был 101 400 экземпляров. Следовательно, можно констатировать, что посвященный Юбилею ОГАСА выпуск любимой одесситами «большой» газеты «Вечерняя Одесса» более чем в 100 000 раз превзошел тираж Юбилейного выпуска газеты «Кадри – будовам», который, к сожалению, остался лишь в виртуальном виде на сайте... Мы верим, что этот, юбилейный выпуск газеты «Вечерняя Одесса» от 15 декабря 2020 г. ещё раз привлечет внимание наших будущих абитуриентов (и их родителей) к нашей Академии, а нашим многочисленным выпускникам напомнит о счастливых годах их студенческой молодости.

**Юрий ПИСЬМАК, член
Международной Федерации
журналистов (IFJ),
редактор**

КАДРИ БУДОВАМ
ГАЗЕТА ЗАКОНДАНОГО ВИСЛОВОУ

Редактор: Юрій ПИСЬМАК
Дизайн та верстка: Світлана САВЧЕНКО, Сергій ГЕДУЛЯН
Редакція зберігає за собою право скорочення і літературного редагування прийнятих до друку текстів. Статті друкуються мовою оригіналу та можуть містити думки, що не співпадають з позицією редакції.

Щомісячне видання. Розповсюджується безкоштовно.
Адреса редакції: 65029, м. Одеса, вул. Дідріхсона, 4, приміщення редакційно-видавничого відділу.
Тел.: (048) 729-85-34, 9-534.
Матеріали для розміщення в газеті надсилати на ел. адресу: rio@ogasa.org.ua

Віддруковано у редакційно-видавничому відділі
Одеської державної академії будівництва
та архітектури. Обсяг: 1,5 друкованих аркуша.
Наклад: 100 екз. Зам. № _____. Реєстр. Од №83.